

ŞEHİR HASTANELERİ ARDINDAKİ GERÇEKLER

Değerli basın emekçileri,

Sağlık çalışanları olarak bizlerin tercihi, teknolojik olarak yeterli donanıma sahip, modern sağlık kuruluşlarında çalışmaktır. Bilimin gereklerine uygun şekilde, kamu yararı gözetilerek, mevcut kaynakların korunarak, yenilerinin eldekilere eklendiği modern sağlık kuruluşları hepimizin isteğidir. Şehrimizde yarın açılışı yapılacak ve ülkemizin diğer yerlerinde yapımı süren dev hastaneler ise bu kriterlere uymamaktadır. Bugün burada, gösterişli açılışların arkasına gizlenerek, görünmesi istenmeyen gerçekleri sizlerle paylaşmayı bir görev biliyoruz:

Kamunun arazisi üzerine, özel şirketlerce yapılan şehir hastanelerinin gerek yapım, gerekse de hizmet sunumu maliyeti çok yüksek. 2016 yılı sonunda 11 milyon 788 bin m2 kapalı alanda ve 41.091 yatak kapasiteli 29 şehir hastanesi için yatırım bedeli toplam 10 milyar USD. Hazineden; yani bizim ödediğimiz vergilerden şirketlere dolar üzerinden para ödenecek. Dolar arttıkça şirketlere borç daha da büyüyecek. Dövizi olanların terörist olduğu yönünde açıklamaların yapıldığı bu zamanlarda, kamunun borcunu şirketlere dolar üzerinden ödeyecek olması ayrıca manidar bir durum.

Bir hastanenin gerek yapımı sırasında gerekse hizmet sunumu sırasında maliyetini yükseltmek isterseniz, yatak başına kapalı alanı büyük tutarsınız. Gelişmiş ülkelerde yeni yapılan hastanelerde yatak başına kapalı alan 150-200 m2 iken şehir hastanelerinde bu alan 287 m2. Böylece maliyeti yükseltmek için en uygun yöntem bulunmuş görülüyor.

Yine Türkiye’de yatak başına düşen kapalı alan, son yıllarda yapılan modern hastanelerden %40 daha fazla. Bu daha fazla enerji tüketimi, temizlik giderinin artması, bakım/onarım giderlerinin artması demektir.

Sözleşmenin 25 yıllık yapıldığı göz önüne alındığında bu süre içinde şirkete çok büyük kira bedelleri ödeneceği açıktır. Ayrıca yüklenici firma ile devlet arasında yapılan sözleşme gereği, Devlet, Türkiye ortalamasında doluluk oranı %62 iken, yüklenici firmaya %70 doluluk oranı taahhüt etmektedir. Bu durumda ister istemez, hastanede “ ihtiyaç dışı hasta yatışımı mı yapılacak?” sorusunu akıllara getirmektedir.

Şirketlere ödenecek para sadece kira bedeli değildir. Hastanelerdeki görüntüleme, laboratuvar, bilgi işlem, güvenlik, temizlik, yemekhane, otopark vs gibi bütün hizmetler şirkete bırakılmaktadır. Sayın bakanın sözünü ettiği, hastaneye geldiğinde vatandaşın arabasını karşılayacak “vale”nin ücreti kimin cebinden çıkacak, zaman içinde göreceğiz?

Sayıştay’ın 2015 yılı raporunda, Bakanlığa bağlı döner sermaye işletmesi olan sağlık tesislerinin ciddi bir borç yükü altında oldukları, kısa vadeli borçlarını ödeme güçlerinin yetersiz olduğu, yaptıkları iş ve işlemler sonucunda zarar ettikleri vurgulandığı hatırlandığında, şehir hastaneleri büyük olasılıkla kendi döner sermayelerinden kiralarını ve harcamalarını ödeyemeyecekler. Bunun için hazine bu borçları ödemeyi şirketlere garanti ediyor.

Bilimsel verilere göre yatak sayısı 100 den az, 600 den fazla olan hastaneler verimlilik açısından sorun yaşarlar. Mersin’deki hastanede yatak sayısı 1294 dür.

Şirketler yeteri kadar kazansın, yeterli hasta sayısını sağlayabilsin diye iki hastanemiz kapatılıyor. İlimize yeni bir hastane yapılırken, diğerlerinin kapatılacak olması halk sağlığı adına bir fayda getirmeyecektir. Bugünkü veriler ile Mersin Devlet Hastanesi'nin ve Mersin Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi'nin toplam kapasitesi 812'dir. Bu durumda, yeni yapılan hastane ile Mersin'imiz sadece 482 yeni yatak kazanmaktadır. Hali hazırda şehrimiz yatan hasta kapasitesi dikkate alındığında Türkiye ortalamalarının dahi çok gerisinde iken toplamda 812 yatak kapasiteli iki hastanenin kapatılacak olmasının ne kadar doğru olduğunu kamuoyunun vicdanına bırakıyoruz. Belirttiğimiz üzere şehrimizin yurtiçi ve yurtdışından aldığı göçlerle artan nüfusunun, sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasının, planlanan kapatmaların ardından mümkün olmayacağına inanıyoruz.

Mersin Şehir Hastanesi'nin konumu dolayısıyla hastaların bu tesisten layıkıyla faydalanamayacağından endişe etmekteyiz. Kapatılacak olan iki hastanemizden ve uç polikliniklerinden 2015 yılında toplam iki milyon üç yüz bin vatandaşımız sağlık hizmeti almıştır. Bunun iş günü ortalaması ise 9200'dür. Bu rakamın yüksek oluşunun en büyük nedeni hastanelerin ve uç polikliniklerin ulaşılabilir olmasıdır. Bu birimlerin kapatılarak, hastaların yeni hastaneye mahkûm edilmesi, hastane hizmetlerinden toplu taşıma vb. yollarla faydalanan düşük ve orta gelirli vatandaşların sağlık hizmetlerine ulaşmalarında ciddi bir sorun teşkil etmekte olup, bu kesime mensup hastaları alternatifsiz bırakacak ve büyük ulaşım problemleri yaratacaktır.

Hastanelerin kapatılması şehir merkezinde kayda değer alanların atıl durumda bırakılmasına, vatandaş nezdinde alışlagelmiş sağlık hizmetinin değiştirilmesine, mevcut hastanelerin ve sağlık merkezlerinin yarattığı ekonomik hareketlilikten geçimini sağlayan bölge esnafının ve buna bağlı istihdamının yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olacağız.

Sağlık çalışanları açısından bakıldığında; hekimler dahil tüm çalışanların kademeli olarak sözleşmeli hale getirileceği, maaştan ziyade performans ve döner sermaye ödemelerinin yapılacağı, şirkete verilen sözler gereği kölelik şartlarında çalıştırılacağı aşikardır. Hekimlere "hasta muayene ederken yanınızda başka bir sağlık çalışanı bulunmayacağı" bildirilmiştir. Bu durumun süreç içerisinde hekimler açısından hukuki sorunlara yol açacağını düşünmekteyiz. Görünen o ki beş yıldızlı otel odaları için kesenin ağzını açanlar, sıra çalışan güvenliğine geldiğinde paranın hesabını yapmaktadır. Kısaca iş güvencesinin olmadığı, kazancın emekliliğe yansımadağı, insanca yaşamaya yetecek ücretlerin çalışanlara reva görülmediği bir ortam bizleri beklemektedir.

Sonuç olarak çok daha az para harcanarak vatandaşın üstün kalitede hizmet alacağı, kolay ulaşabileceği, sağlık çalışanlarının haklarının korunacağı bir sistem kurulabilecekken, savurganlık boyutunda, yeni rant alanları sağlamaya yönelik, emek sömürsüne dayalı bir sistem tercih edilmiştir.

Bu durum halkın yararına değildir!

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Mersin Tabip Odası, 25. Bölge Eczacı Odası, Mersin Dişhekimleri Odası, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Mersin Şubesi, Sosyal Hizmetler Derneği Mersin Şubesi, Birlik Dayanışma Sendikası Mersin Şubesi, Mersin Aile Hekimleri Derneği